

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28, MD-2004

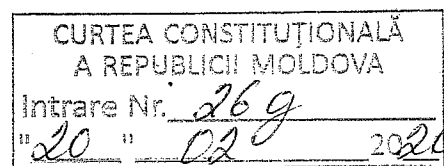
Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Vă expediem sesizarea despre verificarea constituționalității art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, sintagma "***fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod***", sub aspectul corespunderii cu art. 23 alin. (2), art. 1 alin. (3) și art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova.

Anexă: Încheierea Judecătorei Anenii Noi, sediul Bender din 14 februarie 2020, pe 4 file.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate, pe 11 file.

Copia rechizitoriului din 11 octombrie 2019, pe 11 file.

Copia ordonanței privind începerea urmăririi penale, pe 1 file.

Cu respect,

Judecătorul Judecătorei Anenii Noi (sediul Bender)

Alexandru Bogdan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din
Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire**Balan**..... 2. Prenume**Petru**.....

3. Funcția **avocat BAA „MGS Legal Consulting”**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Sesizarea are drept obiectiv primordial de a examina în detaliu constituționalitatea sintagmei *”fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod”* din art. 52 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală.

Art. 52 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală reglementează atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale și are următoarea redacție integrală: *„În cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale: 1) pornește urmărirea penală, dispunând printr-o ordonanță motivată fie efectuarea urmăririi penale de către alte organe de urmărire penală, fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod, sau refuză pornirea urmăririi penale, sau dispune încetarea urmăririi penale;”*.

Consider că prin lipsa caracterului previzibil al sintagmei *”fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod”* din art. 52 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală, inculpatului Cuconescu-Palii Aurel, i-a fost restrânse/limitate următoarele drepturi fundamentale garantate prin textele constituționale care urmează:

Art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova care prevede că *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.*

Art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*

Art. 26 alin. (1) și alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că *Dreptul la apărare este garantat. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.*

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ 13.

Autorul sesizării este apărătorului lui Cuconescu-Palii Aurel, care este inculpat în cauza penală nr. 1-47/2019, examinată de Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender pe motivul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) din Codul penal. Potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, inculpatul se învinuiește în aceea că la 23 martie 2019, în intervalul de timp 11:36:20 – 11:42:52, aflând-se în sediul Serviciului Stare Civilă Varnița, cu adresa: raionul Anenii Noi, satul Varnița, str. Tighina nr.66, știind cu certitudine că biroul de serviciu al șefei Oficiului Stării Civile Varnița, Palii Angela, care este mama sa, este liber deoarece ultima se afla în concediu, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama de faptul că, prin acțiunile sale încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere, a invitat în interior specialistul în cadrul Serviciului Stare Civilă Varnița, Popova Diana, căreia i-a prezentat spre perfectarea actelor de stare civilă, două seturi de acte pe numele cet. Macovei Andrei și Djereliuc Igor. În continuarea acțiunilor infracționale, Cuconescu-Palii Aurel, în vederea acceptării perfectării actelor de stare civilă în lipsa persoanelor solicitante, recepționarea seturilor fără înscriere prealabilă și respectarea rîndului existent, fără prezentarea a tot setul de acte obligatorii, urmînd ca o parte din acestea să fie prezentate ulterior, în mod intenționat, a oferit și a dat ultimei bani ce nu i se cuvin, și anume bancnote de dolari SUA cu nominal la moment neidentificat.

Urmărirea penală în privința lui Cuconescu-Palii Aurel a fost pornită prin ordonanța privind începerea urmăririi penale din 18 aprilie 2019, emisă de procurorul delegat în Procuratura Anticorupție dl Victor Furtuna. Conform pct. 2 din dispozitivul ordonanței privind începerea urmăririi penale, procurorul delegat în Procuratura Anticorupție dl Victor Furtuna a dispus: *”Exercitarea urmăririi penale în prezenta cauză mi-o asum”*. Acest act de dispoziție a fost întemeiat pe prevederile neclare și imprevizibile din art. 52 alin. (1) pct. 1) și pct. 2) din Codul de procedură penală.

Astfel, în pofida faptului că potrivit art. 269 din Codul de procedură penală, competența de exercitare a urmăririi penale în baza art. 325 alin. (1) din Codul penal îi revine Centrului Național Anticorupție, folosindu-se de lipsa de claritate a prevederilor legislative contestate, procurorul din Procuratura Anticorupție, deși nu avea competență să exercite urmărirea penală în cauza penală, a exercitat urmărirea penală și a efectuat acțiuni de urmărire penală cu încălcarea competenței pînă la data de 23 mai 2019, prin folosirea sintagmei contestate din art. 52 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură penală.

La 23 mai 2019 printr-o ordonanță a procurorului-șef interimar al Procuraturii Anticorupție cauza penală a fost remisă pentru exercitarea urmăririi penale la Centrul Național Anticorupție, după competență. Astfel, după această dată, urmărirea penală a fost exercitată de organul de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție, care avea competență legală să o facă.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Sintagma *”fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod”* din art. 52 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală o consider neconstituțională.

Această prevedere nu este previzibilă și accesibilă, sub aspectul conținutului ei, persoanelor fizice și persoanelor juridice care sânt vizate în cursul unui proces penal sau urmărire penală. Astfel, orice persoană care este supusă unei acuzații penale sau riscă să fie supusă unei astfel de acuzații are dreptul la apărare prin orice metode și mijloace legale. Orice persoană într-o astfel de situație are dreptul să cunoască din start care este organul de urmărire penală ce dispune de competență să exercite urmărirea penală în cauza penală și care este procuratura cu competență de a supraveghea exercitarea urmăririi penale. Sintagma constituționalitatea căreia este criticată, induce un caracter ambiguu nu doar propriului ei text, dar și deturnează întreg sistemul consacrat legislativ de stabilire a competenței materiale și permite oricărui procuror din orice procuratură să-și rețină pentru exercitarea urmăririi penale orice cauză, chiar dacă aceasta, potrivit Codului de procedură penală, este de competența unui alt organ de urmărire penală.

Legea, în partea contestată, nu stabilește clar și previzibil care sânt situațiile și condițiile în care un procuror care ar putea să-și atribuie din start și din proprie inițiativă exercitarea urmăririi penale care (în condițiile legii) ține de competența unui organ de urmărire penală anume. Nu este previzibilă și clară semnificația sintagmei *”în conformitate cu prevederile prezentului cod”*, iar acest fapt face incertă stabilirea conținutului acestei sintagme și permite nu doar interpretarea arbitrară de către procuror, dar și eludarea prevederilor legale prin care se stabilește competența materială și teritorială a organelor de urmărire penală.

Subiectul respectării competenței materiale și teritoriale în cadrul procesului penal este unul de importanță majoră, or restrângerea drepturilor și libertăților prevăzute de Constituție și legi este permisă doar dacă este făcută în conformitate cu legea și doar de către ”organele competente” (fapt garantat și prin art. 10 ”Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane” din Codul de procedură penală).

Mai mult, importanța normelor legale privind competența este accentuată și prin consecințele prevăzute de legislator pentru nerespectarea ei. Astfel, nerespectarea competenței după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea absolută a actului procedural. Nulitatea prevăzută în alin.(2) din art. 251 din Codul de procedură penală nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

Prezența unor norme legale neclare și imprevizibile, de genul celor contestate, care permit o interpretare extensivă din partea autorităților pe chestiuni de competență care trebuie să fie extrem de precise, împiedică persoanele acuzate nu numai să înțeleagă cine este competent să exercite urmărirea penală în cauza lor, dar și să uzeze de pîrghiile legale de invocare a nulității actelor procesuale efectuate cu încălcarea competenței. Or, existența unor ”portițe” legislative de genul celei contestate permite să se acopere orice viciu legat de competență, fapt care în esență duce la aceea că prevederile alin.(2) din art. 251 din Codul de procedură penală devin inoperabile.

În speță, consider că este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Constituționale pe subiecte similare.

În Hotărîrea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin.(2) din Codul de procedură penală (contestarea refuzului organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul privind comiterea unei infracțiuni) (Sesizarea nr.8g/2019) nr. 6 din 19.03.2019, Curtea a subliniat că "Exigențele statului de drept presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (*Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41*). În acest sens, articolul 23 alin.(2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile. Exigența accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, §68*). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea fiind publicată în Monitorul Oficial. La rândul ei, exigența previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda, 30 octombrie 2018, §88; Berardi și Mularoni v. San Marino, 10 ianuarie 2019, §40*). Totodată, pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (*Sissanis v. România, 25 ianuarie 2007, §66; Seychell v. Malta, 28 august 2018, §50-52*). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (*HCC nr.28 din 23 noiembrie 2015, §61*). La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, i.e. accesibilitatea și previzibilitatea".

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (*Rohlena v. Cehia, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 153; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 45*). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 23 din Constituție.

La fel în jurisprudența sa anterioară, Curtea Constituțională a statuat că "Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (*Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 47*). Totuși, Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă (*Del Rio Prada v. Spania [MC], 21 octombrie 2013, § § 92, 93*). Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele schimbătoare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Kokkinakis v. Greece, 25 mai 1993, § 40*). Pe de altă parte, utilizarea unor concepte și a unor criterii prea vagi în

interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu cerințele clarității și previzibilității, în privința efectelor sale (*Liivik v. Estonia*, 25 iunie 2009, § § 96–104)”.

La fel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a drepturilor Omului, orice restrângere/limitare a drepturilor civile trebuie să corespundă exigențelor regulii ”triplului test”, și anume:

1. Limitarea trebuie să fie prevăzută de lege;
2. Protejează un interes legitim;
3. Să fie necesară într-o societate democratică.

În opinia autorului sesizării, la caz, restrângerea drepturilor lui Cuconescu-Palii Aurel, a avut loc prin folosirea de către procuror a unui text de lege care nu respectă condiția de previzibilitate, deoarece orice restrângerea poate fi impusă doar printr-o lege organică, dispoziția căreia trebuie să fie accesibilă și clară, iar redactarea acesteia să nu permită o interpretare extensivă susceptibilă de abuzuri. Spre exemplu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că anumite dispoziții din legea internă a statului pârât nu îndeplinesc cerințele unei „legi” prin faptul că lipsește caracterul previzibil (cauza *Rotaru contra României*). De asemenea, Curtea a reamintit că o normă este redactată cu o suficientă previzibilitate numai atunci când aceasta are un caracter precis, în așa fel încât să permit oricărei persoane, care la nevoie poate la consultanță specializată, să își corecteze conduita (cauza *Amann împotriva Elveției*). În Hotărârea menționată a Curții s-a subliniat că expresia ”prevăzut de lege” nu se referă numai la prevederile legii naționale, dar și la calitatea acesteia, care trebuie să fie compatibilă cu principiul supremației dreptului, principiu menționat expres în preambulul Convenției, astfel că, în cazuri unor restrângeri arbitrare, care cu toate că sunt prevăzute de legea națională, contravin principiul supremației dreptului, se va aplica stipulațiile Convenției.

În așa mod, consider că sintagma ”*fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod*” din art. 52 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală contravine art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle în conjuncție cu art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova care prevede că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate. La fel, existența unei astfel de norme imprevizibile în Codul de procedură penală aduce atingere și dreptului la apărare, garantat de art. 26 alin. (1) și alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, or este dificil pentru o persoană supusă unei acuzații penale să se apere efectiv atît timp cît există o incertitudine în privința autorității în drept să exercite investigații penale și urmărirea penală în privința acesteia.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

Declararea **neconstituțională** a sintagmei *fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod*” din art. 52 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII
16.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

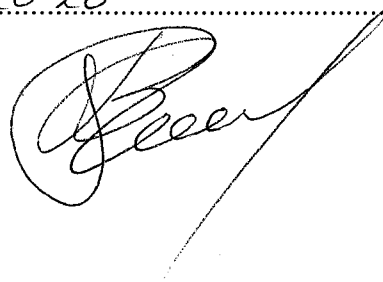
a) Mandatul autorului sesizării.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul *Chișinău*

Data *14.02.2020*

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'B. B. B.', written over a horizontal dotted line.

ÎNCHEIERE

14 februarie 2020

sat. Varnița

Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender,

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Alexandru Bogdan

Grefier

Elena Țîntari

Cu participarea:

Procurorului

Vitalie Codreanu

Avocatului

Petru Balan

Inculpatului

Cuconescu-Palii Aurel

judecând în ședință de judecată publică, cauza penală de învinuire a lui Cuconescu-Palii Aurel, în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal,

CONSTATĂ:

1. În procedura Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, se află spre examinare cauza penală privind învinuirea lui Cuconescu-Palii Aurel, în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal.

2. În ședință de judecată, apărătorul inculpatului - avocatul Petru Balan, a înaintat cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea corespunderii prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei *"fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod"*, cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, expunând motivele în sesizare.

3. Apărătorul Petru Balan și inculpatul Cuconescu-Palii Aurel în ședință de judecată, au susținut cererea și au solicitat admiterea acesteia cu remiterea materialelor în adresa Curții Constituționale, din motivul lipsei caracterului previzibil al sintagmei *"fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod"* din art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, ceea ce ar veni în contradicție cu: art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova care prevede că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate; art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative; art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că dreptul la apărare este garantat. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

4. Procurorul Vitalie Coreanu, în ședință de judecată a solicitat de a nu da curs cererii înaintate.

5. Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei penale, verificând solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată concluzionează că cererea urmează a fi admisă din următoarele considerente.

6. Conform prevederilor art. 4 alin. (1) din Constituție, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

7. Potrivit art. 7 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

8. Conform art. 7 alin. (3) și (6) Cod de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

9. Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

10. Potrivit pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse în articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

11. Conform pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, verificarea constituționalității normelor - contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

12. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse în articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

13. Potrivit pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

14. Verificând dacă obiectul excepției de neconstituționalitate intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, dacă excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu, dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și dacă nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, se atestă că până în prezent nu există o hotărâre a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei *"fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod"*, normă ce vizează desfășurarea procesului penal în cauza inculpatului Cuconescu-Palii Aurel, obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, este o normă a unui act legislativ, iar circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct. 3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016. Totodată, se reține că sesizarea înaintată de avocatul Petru Balan în interesele inculpatului Cuconescu-Palii Aurel, întrunește cerințele legale, astfel că prevederile contestate țin de examinarea cauzei penale.

Prin urmare, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și verificarea constituționalității prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei *"fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod"*, urmează a fi admisă.

15. În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) și (6), 342 Cod de procedură penală, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată

DISPUNE:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Petru Balan în interesele inculpatului Cuconescu-Palii Aurel, privind sesizarea Curții Constituționale despre verificarea constituționalității prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei *"fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod"*, sub aspectul corespunderii cu art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția R. Moldova.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei *"fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod"*, sub aspectul corespunderii cu art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția R. Moldova.

Se expediază sesizarea avocatului Petru Balan privind excepția de neconstituționalitate, prezenta încheiere și copia rechizitoriului, în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția R. Moldova.

Se suspendă procesul penal pe cauza penală de învinuire a lui Cuconescu-Palii Aurel, în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, până la adoptarea soluției de către Curtea Constituțională.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Alexandru Bogdan